

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 23. jul 2015. godine
Ref. br.: RK 809/15

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. K104/15

Podnosilac

Elvire Reçica

**Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda,
Rev. br. 264/14 od 4. novembra 2014. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija i
Bekim Sejdiu, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podnela gđa Elvire Reçica iz sela Lugadžija, opština Lipljan (u daljem tekstu: podnositeljka).

Osporena odluka

2. Podnositeljka zahteva osporava presudu Vrhovnog suda Rev. br. 264/14 od 4. novembra 2014. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je zahtev za ocenu ustavnosti gore navedene presude Vrhovnog suda. Podnositeljka zahteva smatra da joj je, u postupku pred redovnim sudovima, uskraćeno pravo na upravni postupak i pravo na rad, i da su time članovi 4. 24. i 34. Ustava povređeni.

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na članu 113.7 Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), članu 47. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon), i pravilu 56 Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Dana 14. januara 2015. godine, podnositeljka je podnela zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana 9. februara 2015. godine, odlukom GJR. K104/15, predsednik Suda je imenovao sudiju Snezhanu Botusharovu za sudiju izvestioca. Istog dana, odlukom KSH. K104/15, predsednik je imenovao Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Robert Carolan (predsedavajući), Almiro Rodrigues i Enver Hasani.
7. Dana 25. februara 2015. godine, Sud je obavestio podnosioca i Vrhovni sud o registraciji zahteva.
8. Dana 26. juna 2015. godine odlukom GJR. K104/15, predsednica Suda je imenovala sudiju Artu Ramu-Hajrizi za člana Veća za razmatranje umesto sudije Envera Hasanija, kome je dana 26. juna 2015. godine istekao mandat u Ustavnom sudu.
9. Dana 2. jula 2015. godine, nakon što je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca, Veće za razmatranje je jednoglasno preporučilo Sudu neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

10. Podnositeljka zahteva je u periodu od 2001. do 2006. godine bilo u radnom odnosu u svojstvu nastavnika istorije u Osnovnoj školi „Emin Duraku“ u selu Bandulić, opština Lipljan.
11. Dana 18. jula 2006. godine, Opština Lipljan je objavila konkurs u dnevnom listu „Zëri“, u kojem je tražila tri nastavnika engleskog jezika za 11 nastavnih časova, jednog nastavnika fizičkog vaspitanja i jednog nastavnika istorije za 10 nastavnih časova.

12. Opštinska Direkcija za obrazovanje (u daljem tekstu ODO) je na konkursu za mesto nastavnika istorije izabrala treće lice, koje je takođe ispunjavalo uslove konkursa.
13. Istovremeno ODO je izabrala podnositeljku zahteva za predavača engleskog jezika i sa njom je zaključila novi ugovor o radu na vremenski period od 1. septembra 2006. godine do 31. avgusta 2007. godine.
14. Na ovakvu odluku o izboru kandidata ODO, podnositeljka zahteva je podnela žalbu Inspekciji za obrazovanje, pri Ministarstvu za obrazovanje nauku i tehnologiju (u daljem tekstu: MONT).
15. Dana 8. septembra 2006. godine inspektor za obrazovanje MONT-a je doneo odluku br. 76/2006, kojom je naložio da se podnositeljka zahteva rasporedi na radno mesto nastavnika istorije sa 14 nastavnih časova i sa dopunom nastavnih časova engleskog jezika za treći razred osnovne škole „Emin Duraku“ u Banduliću.
16. Dana 30. septembra 2006. godine inspektor za obrazovanje MONT-a je doneo zaključak br. 108/2006, kojim se obavezuje direktor ODO u Opštini Lipljan da izvrši odluku br. 76/2006. U protivnom će se predlog za izvršenje dostaviti Opštinskom sudu u Lipljanu.
17. Dana 10. novembra 2006. godine, glavni inspektor za obrazovanje MONT-a je doneo zaključak o odobrenju izvršenja br 274/02-5, kojim je konstatovao da su odluka br 76/2006 od 8. septembra 2006. godine i zaključak br. 108/2006 od 30. septembra 2006. godine konačni i uputio podnosioca zahteva da *“...u roku od 8 dana, od dana prijema ovog zaključka se obrati Opštinskom sudu u Lipljanu za izvršenje odluke u pogledu njene izreke.”*
18. Dana 12. decembra 2006. godine, podnositeljka zahteva je Opštinskom sudu u Lipljanu podnela predlog za izvršenje odluke MONT-a br 76/2006 od 8. septembra 2006. godine i zaključka MONT-a br. 108/2006 od 30. septembra 2006. godine.
19. Dana 2. marta 2007. godine, Opštinski sud u Lipljanu je zastao sa postupkom izvršenja i uputio podnositeljku zahteva da iscrpi sva pravna sredstva u upravnom postupku pred Nezavisnim nadzornim odborom Kosova (u daljem tekstu: NNOK).
20. Dana 15. avgusta 2007. godine, NNOK je odlukom br. 1685/2007 odbio žalbu podnositeljke zahteva, sa obrazloženjem da je organ poslodavca postupio na osnovu ugovora o radu, ispunjavajući svoje ugovorne obaveze prema njoj, pošto je njen ugovor o radu bio validan do 31. avgusta 2007. godine.
21. Dana 16. oktobra 2007. godine, Opštinski sud u Lipljanu je rešenjem C. br. 522/06 odbacio tužbu podnositeljke zahteva sa obrazloženjem da je ovaj spor pravosnažno presuđen u upravnom postupku odlukom NNOK br. 1685/2007 od 15. avgusta 2007. godine.

22. Podnositeljka zahteva je uložila žalbu Okružnom sudu u Prištini protiv rešenja Opštinskog suda u Lipljanu.
23. Dana 29. aprila 2009. godine, Okružni sud u Prištini je rešenjem Ac. br. 394/2008, ukinuo rešenje Opštinskog suda u Lipljanu C. br. 522/06 od 16. oktobra 2007. godine sa konstatacijom da je obrazloženje nejasno, i predmet vratio na ponovno suđenje Opštinskom sudu u Lipljanu.
24. Dana 8. decembra 2009. godine Opštinski sud u Lipljanu je presudom C. Br. 152/09 odbio, kao neosnovan, tužbeni zahtev podnositeljke zahteva, kojim je tražila da se rasporedi kao nastavnik istorije sa 14 časova istorije i dopunom časova engleskog jezika, sa obrazloženjem da je *“...pravo organa poslodavca je da odluči kojeg će kandidata izabrati sa istom kvalifikacijom.”*
25. Dana 25. januara 2010. godine podnositeljka zahteva je uložila žalbu Apelacionom sudu u Prištini protiv presude Opštinskog suda u Lipljanu.
26. Dana 16. juna 2014. godine, Apelacioni sud u Prištini je presudom Ac. br. 1545/2012 odbio žalbu kao neosnovanu, i potvrdio presudu Opštinskog suda u Lipljanu C. Br. 152/09 od 8. decembra 2009. godine.
27. Podnositeljka zahteva je izjavila reviziju Vrhovnom sudu Kosova protiv presude Apelacionog suda u Prištini Ac. br. 1545/2012, od 16. juna 2014. godine.
28. Dana 4. novembra 2014. godine, Vrhovni sud Kosova je presudom Rev. br. 264/2014 odbacio, kao neosnovan, zahtev podnositeljke za reviziju, sa sledećim obrazloženjem:

“... Vrhovni sud Kosova je u potpunosti prihvatio pravno stanovište prvostepenog i drugostepenog suda u vezi sa odbijanjem tužbenog zahteva, pošto pobijene presude ne sadrže bitne povrede odredaba parničnog postupka za koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, a ni bitne povrede na koje se tužilja poziva u reviziji...”

Navodi podnosioca

29. Podnositeljka zahteva najpre navodi niz povreda Zakona o parničkom postupku, Zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju i Zakona o radu.
30. Podnositeljka zahteva tvrdi da redovni sudovi nisu imali pravo da preispituju odluke MONT-a i da su upućivanjem podnositeljke u sudski postupak prekršena prava zagantovana članovima 4. [Oblik vladanja i podela vlasti], 24. [Jednakost pred zakonom] i 34. [Pravo lica da mu se ne sudi dva puta za isto krivično delo] Ustava.
31. Podnositeljka zahteva smatra joj je odlukama redovnih sudova *“...uskraćeno pravo na upravni postupak okončanim u svim njegovim fazama.....kao pravo na rad“*
32. Podnositeljka zahteva traži od Suda da usvoji *“zahtev za zaštitu ustavnosti i zakonitosti i ukine kao protivustavne“*:

- I. presudu Opštinskog suda u Lipljanu pod brojem C.br.152/2009 od 8. decembra 2009. godine,
 - II. presudu Apelacionog suda u Prištini pod brojem Ac.br.1545/2012 od 16. juna 2014. godine i
 - III. presudu Vrhovnog suda Kosova pod brojem Rev.br.264/14 od 4. novembra 2014. godine.
33. Istovremeno, podnositeljka zahteva traži od Suda da joj prizna pravo, na osnovu odluke MONT-a pod brojem 76/2006, tako što bi Sud obavezao opštinski organ da izvrši ovu odluku.

Prihvatljivost zahteva

34. Sud će ispitati da li je podnositeljka zahteva ispunila uslove prihvatljivosti, koji su utvrđeni Ustavom i dalje precizirani Zakonom i Poslovníkom.
35. Sud se poziva na član 113.7 Ustava, koji propisuje:

“Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

36. Sud naglašava i član 48. Zakona, koji predviđa:

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.”

37. Štaviše, Sud podseća na pravilo 36 (2) (b) Poslovníka, koje propisuje:

„(2) Sud proglašava zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključí:

...

(b) da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o kršenju ustavnih prava“.

38. Sud primećuje da je podnositeljka bazirala zahtev na povredi Zakona o parničkom postupku, Zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju i Zakona o radu. Shodno tome, Sud nalazi da pitanja koja podnositeljka pokreće u zahtevu predstavljaju pitanja zakonitosti a ne ustavnosti.
39. Sud primećuje da je iste tvrdnje podnositeljka zahteva iznela i u postupku po reviziji pred Vrhovnim sudom Kosova, koji je presudom Rev. br. 264/14 od 4. novembra 2014. godine dao obrazložen odgovor na sve tvrdnje podnositeljke zahteva, vezano za razloge primene odgovarajućih pravila procesnog i materijalnog prava.
40. Sud ponavlja da nije njegova dužnost, prema Ustavu, da deluje kao sud četvrtog stepena u vezi sa odlukama donetim od strane redovnih sudova. Uloga redovnih sudova je da tumače i primenjuju relativna zakonska pravila (vidi slučaj: *Garcia*

Ruiz protiv Španije, br. 30544/96, ESLJP, presuda od 21. januara 1999. godine, vidi i slučaj: br. KI70/11, podnosioci zahteva *Faik Hima, Magbule Hima i Besart Hima*, rešenje o neprihvatljivosti od 16. decembra 2011. godine).

41. Dalje, Sud je razmatrao i tvrdnje podnositeljke zahteva da su “odluke MONT-a bile konačne”, i da su redovni sudovi neizvršenjem odluka MONT-a uskratili podnositeljki “... pravo na upravni postupak...” kao “... i pravo na rad”, čime su prema tvrdnjama podnositeljke prekršeni članovi 4. 24. i 34. Ustava.
42. U vezi gorenavedenih tvrdnji podnositeljke zahteva, Sud konstatuje da ove tvrdnje podnositeljke zahteva nisu tačne i da su u suprotnosti sa dokumentacijom koju je predala Sudu.
43. Iz dokumentacije koju je podnositeljka zahteva predala Sudu, proizilazi da upravni postupak nije okončan odlukom MONT-a pod brojem, 76/2006, kako to tvrdi podnositeljka zahteva, već odlukom NNOK-a br. 1685/2007 kojom je odbijena žalba podnositeljke zahteva sa obrazloženjem “da je organ poslodavca postupio na osnovu ugovora o radu, ispunjavajući svoje ugovorne obaveze prema njoj...”.
44. Sud primećuje da podnositeljka zahteva nije zadovoljna, uglavnom, pravnom kvalifikacijom činjenica i zakona primenjivog od strane redovnih sudova. Pravna kvalifikacija činjenica i primenjiv zakon su pitanja zakonitosti.
45. Podnositeljka zahteva nije podnela neki dokaz *prima facie* za povredu njegovih ustavnih prava (vidi: *Vanek protiv Republike Slovačke*, odluka ESLJP o prihvatljivosti zahteva br. 53363/99 od 31. maja 2005. godine).
46. Iako podnositeljka zahteva tvrdi da su njena prava povređena pogrešnim utvrđivanjem činjenica i pogrešnom primenom zakona od strane redovnih sudova, ona nije pokazala kako su navedene odluke povredile njena ustavna prava.
47. Sud je, u nastavku, naglasio da sama činjenica da podnositeljka zahteva nije zadovoljna ishodom slučaja, ne može da joj da za pravo da pokrene argumentovan zahtev o povredi Ustava (vidi: *mutatis mutandis*, presuda ESLJP, zahtev br. 5503/02, *Mezotur-Tiszazugi Tarsulat protiv Mađarske*, presuda od 26. jula 2005. godine).
48. Podnositeljki zahteva je pružena prilika da predstavi svoj slučaj i ospori tumačenje zakona kao pogrešno protumačeno pred NNOK-om u upravnom postupku, kao i pred Opštinskim sudom u Prištini, Apelacionim sudom Kosova u Prištini i Vrhovnim sudom Kosova u redovnom sudskom postupku.
49. Sud, nakon razmatranja postupka u celini, nije utvrdio da su relevantni postupci na bilo koji način nepravični ili proizvoljni (vidi: *mutatis mutandis*, *Shub protiv Litvanije*, odluka ESLJP o prihvatljivosti zahteva br. 17064/ 06 od 30. juna 2009. godine).

50. Sud smatra da uslovi prihvatljivosti nisu ispunjeni. Podnositeljka zahteva nije uspela da predstavi i potkrepi tvrdnje da su joj osporenim odlukom povređena ustavna prava i slobode.
51. Shodno tome, zahtev je očigledno neosnovan i treba da se proglasiti kao neprihvatljiv u skladu sa pravilom 36 (2) (b) Poslovnika.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113. stavom 7 Ustava, članovima 20. i 48. Zakona i pravilom 36 (2) b) Poslovnika o radu, na sednici održanoj 23. jula 2015. godine jednoglasno.

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI stranama ovu odluku;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20. stavom 4 Zakona;
- IV. DA PROGLASI da ova odluka stupa na snagu odmah

Sudija izvestilac

Snezhana Botusharova

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi